

Nya tiden

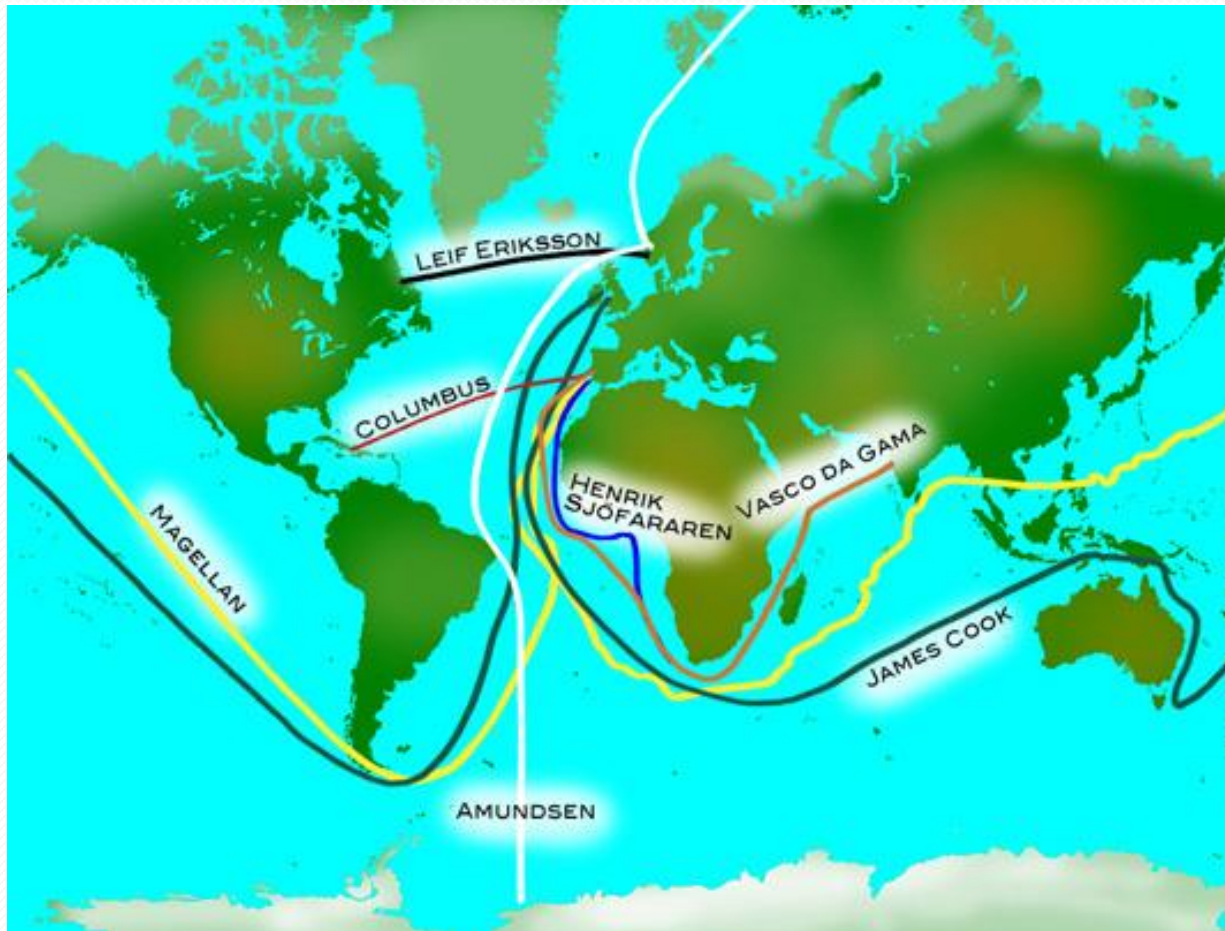
1500-1700

Med betoning på
Kina, Upplysningstiden och
Franska revolutionen.

De stora upptäckternas tid

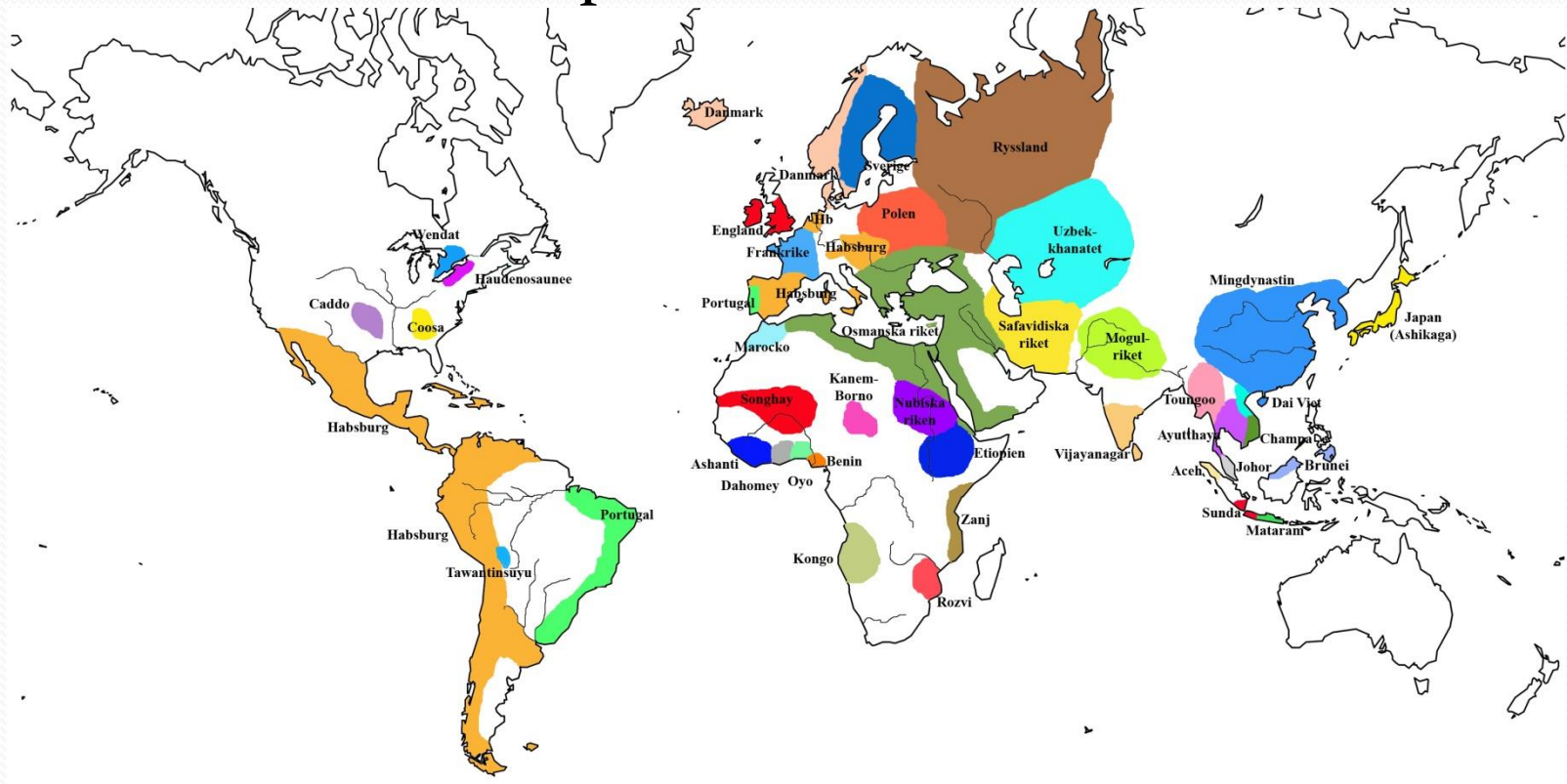
- I slutet på medeltiden började forskare ifrågasätta kyrkans världsbild – JORDEN VAR RUND!
- Nya uppfinningar, större fartyg gjorde det möjligt att segla ut på de stora haven.
- Sjövägen till Indien hittades.
- I tron att hitta sjövägen till Indien kom Columbus till ögrupper i närheten av Amerika.

Kartor

Mer kartor

- Här ser vi hur världen såg ut ca 1550. Förklara de länder som finns inskrivna på kartan.

Kina

- Bättre jordbruksmetoder -> Kinas befolkning växer snabbt från och med 700-talet. Långt före Europa!
- Kina styrdes av kejsare, och till skillnad från Europa var inte Kina uppdelat i olika länder. Fördelar???
- Kina blev ett rikt land med duktiga forskare, författare och konstnärer.
- Fram till 1700-talet var kineserna bättre än oss på att tillverka varor med hjälp av maskiner.

Kina forts.

- I början av 1400-talet hade även Kina upptäcktsresande.
- 1433 upphörde detta tvärt och blev åter ett slutet rike!
 - Varför???
- Under 1700-talet blev lyxvaror från Kina högsta mode i Europa och efterfrågan var stor.
- Under 1800-talet växte de penninghungriga utlänningarnas press på Kina. Kejsarna, som inte skaffat modern vapenteknik, förlorade då makten över landet.

Upplysningen

- Gamla sättet att se på världen:
 - Det finns bara ett sätt att tro och tänka - kyrkans sätt.
 - Gud har skapat allt och gett jorden sin plats.
 - Alla är inte födda med samma rättigheter.

Upplysningen

- Sättet att se på världen under upplysningen:
 - Alla människor är födda fria och lika.
 - Gud finns inte.
 - Det går att skapa ett bättre samhälle.
- Dessa idéer låg till grund för det man kallar för Upplysningen.
- Man menade att dessa idéer lyste upp i mörkret!

Upplysningen

- Det var framförallt 2 saker som låg bakom de nya idéerna:
 - Vetenskapsmän hade gjort många nya upptäckter och uppfinningar.
 - Författare och konstnärer kunde börja arbeta åt andra än kungar och adelsmän.
- Vetenskapsmännen upptäcker och bevisar att kyrkan har fel!

Upplysningen

Sammanfattning av upplysningsidéerna i 4 punkter:

- Förnufts- och framtidstro.
- Jämlikhet och humanitet.
- Kritik mot kyrkan och åsiktsfrihet.
- Nya idéer om hur staten och samhället borde styras.

Amerikanska Revolutionen

- Från 1500-talet och framåt kolonieras Sydamerika av Spanien och Portugal och Nordamerika av Storbritannien och Frankrike.
 - Hur kan vi se det idag?
- Kampen om Amerika fördes mellan SB och Fra i många år och SB blir för starka.
- 1775 gjorde folket i Amerika uppror mot engelsmännen och efter sex års krig besegrade man SB. USA blir självständigt.
- Fransmännen som hjälper amerikanerna tar med sig viktiga idéer från Amerika hem där franska revolutionen utspelar sig några år senare.

Franska revolutionen

Varför???

- Privilegierna
 - Kyrkan och adeln skattebefriade
 - Adels jakträtt
- Upplysningstiden
 - Kunskaper sprids via tidningar
 - Vetenskapliga framsteg
 - Filosofer – tankar om hur staten ska styras
 - Man tappade respekten för ”Kungen av Guds nåde”

Franska revolutionen

- Förenta staterna
 - Förebild
 - Många fransmän deltog i amerikanska frihetskriget.
 - De upplevde hur ett nytt samhälle skapades.
 - Upplysningstidens idéer.
- Brist på mat
 - Missväxt → brist på mjöl → brödet dyrare.

Franska revolutionen

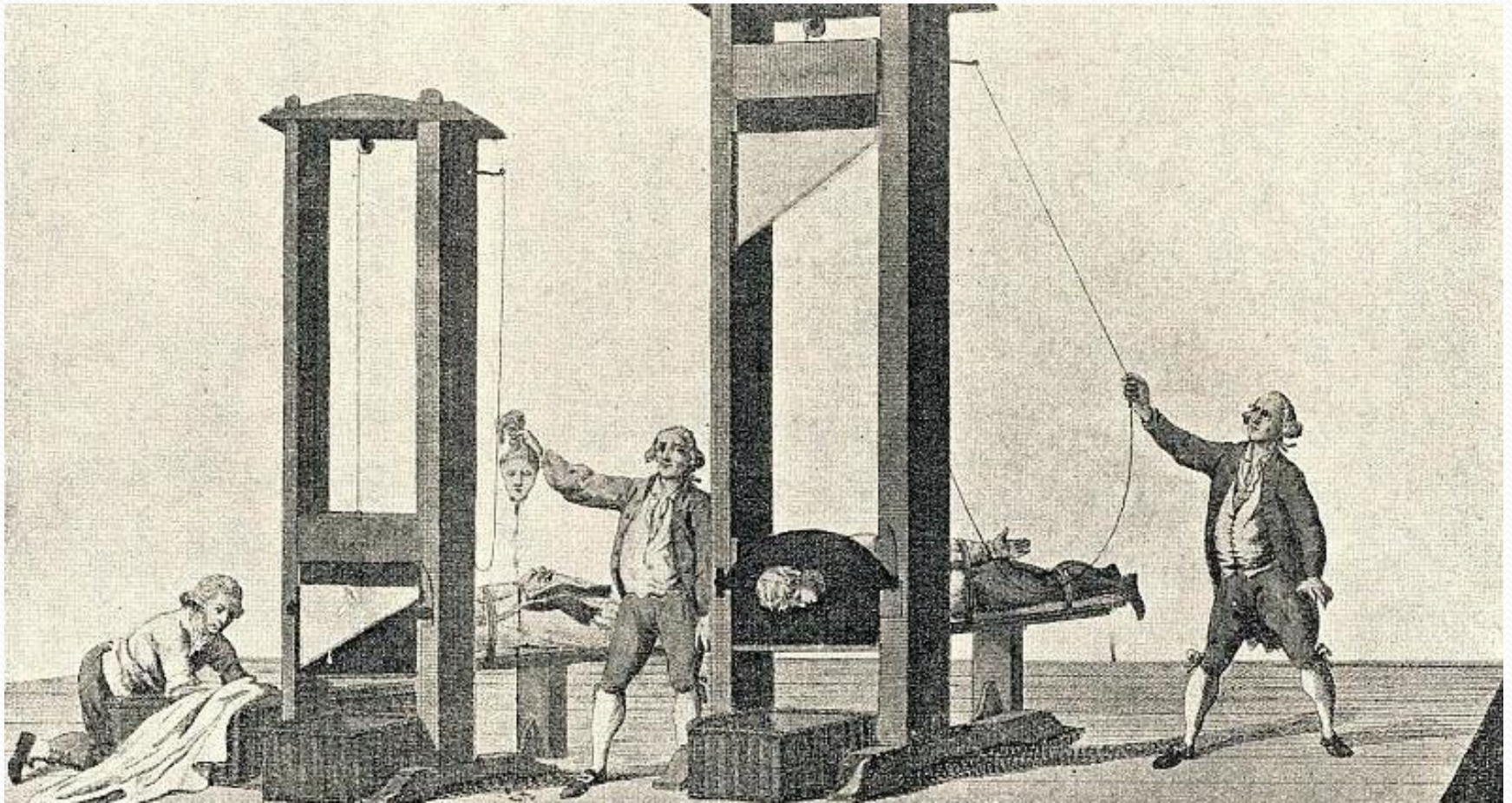
- I Europa var franska revolutionen det första stora upproret mot det gamla samhällets makthavare.
- Stormningen av Bastiljen 14 juli 1789.
- Ståndssamhället avskaffades.
- Den franska nationalförsamlingen skrev *förklaringen om de mänskliga rättigheterna*.
- Franska revolutionen slutade med att medelklassen fick mer makt.

Franska revolutionen

- Kungen, adeln och kyrkan förlorade sin makt
- För kvinnorna och de fattiga blev det ingen större skillnad men drömmen om *frihet, jämlikhet och broderskap* levde ändå kvar efter revolutionen.
- <https://www.youtube.com/watch?v=4K1q9Ntcr5g>

Skräckväldet

Napoleon Bonaparte

- Tiden efter revolutionen och skräckväldet var osäker.
- Politikerna behövde stöd av militären för att styra landet samt få stabilitet.
- Generalen Napoleon Bonaparte gör en militärkupp och utropar sig till kejsare.
- Napoleon inför värnplikt.
- Wienkongressen 1815.

